

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

25. Quomodo amor perfectus hanc cum voluntate Dei conformationem
variis modis exerceat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

CAPUT XXV.

Quomodo Amor perfectus
hanc cum voluntate Dei
conformationem varijs
modis exerceat.

1.
In tribus
consistit
voluntatis
confor-
matio.

Mihi ipse consentaneus non
sim, si illum omnes confor-
mationis istius numeros implevis-
se dixerò, qui Deo se dedens mil-
lies cum Regio vate per diem di-
xerit: *Paratum cor meum Deus, pa-
ratum cor meum*; & hac officiosa
sui exspoliatione contentus, ibi
pedem fixerit, nec ad particularia
ad perpendiculum voluntatis divi-
næ componenda ac dirigenda des-
cenderit, quæ vitæ nostræ telam
universam contexere mihi videntur,
hisque tribus verbis compre-
hendi: *Agere, Abstinerere, Pati.*

2.
In agendo.

Primo itaque oportet ut no-
strum *Agere*, quàm latè patet,
grande, parvum, arduum, aut fa-
cile, non summatim, sed sigillatim
& ad actiones singulas ad divinæ
voluntatis regulam libretur, atque
concinnetur. Inter difficillimas a-
ctiones S. Bonaventura numerat
inimicorum dilectionem; hanc
quia à Deo imperatam amor per-
fectus, quamvis repugnante natu-
rà, ab homine impetrare conatur;
nec ab hac resistentia pervin-

cenda antè desistit, quàm victor
evadat, & si ita res postulet, non
tantùm aliquam fortunarum ja-
cturam subire, sed mortem etiam
subire pro inimico sit paratus.

Difficilis fortassis alicui videbi-
tur actionum etiam minutissima-
rum accurata cum Dei voluntate
conformatio, non quòd illæ se-
junctim consideratæ aliquid diffi-
cultatis contineant: sed quòd
cum tam frequentes sint, & nume-
rosæ, singulisque propemodum
momentis se ingerant, miram
quandam diligentiam, animique
continuum attentionem exigere
videantur. Multum exagitat ho-
minem tanta vigilandi, tamque ex-
acta super minuta, fugitivaque ex-
cubandi necessitas: inest homini
captivitatis ingens odium, & li-
bertatis congenita cupiditas; ut
verò intellectus ad omnia particu-
latim attendat, & voluntas in illis
semper velit, quod Deus vult, o-
portet, ut utrique frænnum iniicias,
& utramque illam animi faculta-
tem à suis diverticulis cohibeas, ne
fortè minùs advertenti aliquid
contra aut præter Dei voluntatem
actionibus se affricet, atque per-
miscet.

Quàm præclara horum omnium
exempla reliquit nobis JESUS
Christus! nullum ex eius ore ver-
bum prodibat, nisi ad voluntatis
paternæ regulam examinatum;
A meipso, inquit, non loquor: nulla
actio

3.
Etiam mi-
nima.

4.
Exempla
Christi.

actio nisi divinis præscriptionibus conformis. Matri mutationem a qua in vinum postulanti respondet: *Non dum venit hora mea*; quam scilicet Deus illi præscriperat: sic & propinquis ad iter Jerosolymitanum capeffendum provocantibus: *Nondum, ait, venit tempus meum*: atque hunc agendi modum viris sanctis etiam fuisse familiarem, ex historijs cognoscimus, qui actiones suas ad voluntatis divinæ nutum ita conformabant, quasi in eorum etiam minimis totius mundi cardo, omniumque hominum salus verteretur: similes Pictoribus, qui suum studium non tantum in præcipuis imaginis partibus bene efformandis collocant, sed minimas etiam res, ut capillitium, herbulam, folium accuratè depingunt; ut nihil sit in quo spectantis oculus majorem diligentiam & perfectionem requirat. Palmas Indicas ferunt in se nihil habere, quod non sit admodum utile, & exquisitum; truncus, radix, cortex, fructus, folia sua se cum comoda deferunt: ita in hominibus illis perfectis, omnis actio, omne verbum, motus omnis laudis materiam propius intuentibus præbet: inter quos S. Patrem nostrum Ignatium repono, si repono, id mihi cum ratione facere videor, in quo tantam omnium actionum accuratorem notarunt, qui eo familiariter usi sunt, ut illum nec

oculum vertere, nec manum movere nisi ex præscripto rationis crederent. Atque hanc ipse exquisitam diligentiam in suis etiam exigebat, ut in Patre Oliverio Manaræo (qui hoc ipsum literis tradidit) prudenter ostendit. Mittèbatur ab illo Manaræus, ut Laurenti primum Rectorem ageret, & cum valediceret, apud se reputans, Sanctum Patrem non amplius in terris à se videndum, volensque altiùs totius oris ipsius conformationem ac lineamenta memoriæ imprimere, in eius vultum aliquantulum defixit oculos. Quod bene advertit vir sanctus, & reprehensione dignum censuit; nolensque in præfenti id facere, cum jam Manaræus è vestibulo Domus pedem efferret, Patrem Polancum ad eum misit, qui suo nomine hæc illi diceret: Animadvertit Pater noster te in discessu in eius vultum aliquantisper defixos oculos tenuisse, cumque id in subdito minus decens esse, & pugnare cum modestia & reverentia superiori debita censeat, tria tibi mandat. 1. Ut diebus singulis examines, an illo die oculos defixeris in aliquè, cui reverentiam debes. 2. Ut in poenam aspectus hodierni, quotidie dicas unum *Ave Maria*. 3. Ut singulis septimanis ad ipsum rescribas, an duo priora fueris executus. quod quindecim mensibus observavit; tum enim, vir sanctus

R. ctus

5.
Simile à
pictorib.

6.
Exemplo
S. Ignatij.

Manaræum
reprehendit.

ctus illi rescripsit, sibi factum esse satis.

7.
In abstj-
nendo à
licitis.

Sed veniamus ad difficiliorem meo iudicio conformationis materiam, quam verbum secundum importat, nempe *Abstinerere*: quo significatur, Amantem non tantum se continere ab ijs, quæ cum peccato minimo conjuncta sunt, sed præterea nihil sibi licere velle, nihil permittere, quod non divinæ Majestati probetur quàm maximè: si id à se non impetret, à perfecta amoris lege aberrasse se putat; in quo latissimus exercendæ constantiæ, & rerum omnium despicientiæ campus aperitur. S. Carolum Borromæum ab aspectu per fenestram, ab hortorum amœnitatibus, vel unico oculorum jactu conspiciendis abstinuisse legimus. S. Eusebius apud Theodoretum annis quadraginta, neque cæli, neque viridantium camporum prospectu oculos pascit. Abbas Pior Antonij discipulus intra remotos ab hominum consuetudine solitudinis secessus se abdens, puteum effodit; aquâ qualicumque, quam ille subministraret futurus contentus, salsam invenit & saporis maligni: illâ triginta annis, non aliâ pro potu utitur. S. Sabbas à pomorum esu toto vitæ decursu abstinet. Sexcenta sunt huiusmodi per virorum Sanctorum historias dispersa, quæ non tam sibi illos vixisse, quàm per quamdam ab om-

Exemplo
S. Caroli
Borromæi.

S. Eusebij.

Alterius,

S. Sabbæ.

nibus rebus delectabilibus abstinentiam, Dei oblectationi studuisse demonstrant.

Ad eundem modum se gerunt in tertio, quod *Pati* nominavimus, in quo id maximè deligunt, quod patientiam exercet quàm maximè, & in tolerando eam animi firmitatem asserunt, quam divinæ majestati potissimum placere arbitrantur. In quo genere mihi videtur excellere P. Petrus Faber, primus è Sancti Ignatii sectatoribus, & dignus tanto Parente filius; cuius de patiendo impositum sibi à seipso decretum dignum est quod aureis literis posteritati mandetur. Ita se habet: Primò patiar æquanimiter quidquid mihi acciderit, exile, arduumve fuerit, ab amico æquè ac ab inimico mihi illatum; factò vel verbo, atrociter & contumeliosè, vel cum moderatione irrogatum: quomodo cumque fuerim tum animo dispositus, lætus vel tristis, ab oratione confirmatus, vel negotiorum oppressus molestijs, feram verò non tantum modestè, sed hilariter, & inferenti gratias habebò, & pro illo numen deprecabor, quo excelsus assurgere possit Amor patiens, & amans Deum patientia; non video qui hæc ad amissim servaverit, meritò proponi potest in exemplum & incitamentum patientiæ.

Verùm Amans ille perfectus in his

8
In patien-
do.

Exemplum
Petri Fabri

In his
tende
verbi
modu

In q
pecc
unus
Lud
Soci
gen
hor
evag
ne.

Sup
à D
me
tes,

9

In his at-
tende ad-
verbia, seu
modum.

his omnibus, nō tam verba, quā
adverbia præ oculis habet : non
tam quid agat attendat, quā an
bene, an accuratè, an reverenter, an
circumspectè id faciat ; studiosè
considerat atque ut in vestitu cor-
poris non tam vestis materiam,
quā formam, & concinnitatem
homines æstimant : ita non tam
quod vult Deus, sed quomodo
vult rem fieri, quicumque eius
gratiam affectat, circumspicit. Sa-
cerdos aliquis dum horarium
pensum perfoluit, facit quod Deus
vult, sed quia sedens, quia tecto
capite, quia vago interdum animo,
ad solum verborum corticem at-
tento id facit, parum apud Deum
gratiæ promeretur, parum defert
eius voluntati ; qui actiones no-
stras ad divinæ perfectionis ex-
emplar conformari desiderat, dum
dicit : *Ut sitis perfecti sicut Pater ve-
ster celestis perfectus est.* Hinc S. Lud-
gerus, dum in itinere in hospitio
cum suis comitibus alternis Ma-
tutinas preces recitat ; graviter
unum ex illis finitis precibus re-
prehendit, quod dum recitarent,
ut fumi molestiam abigeret, se
componendis foci lignis aliquan-
tulum occupasset. Magnus ille Si-
meon Stylites, jam annos com-
plures in illa sua columna mundo
demirante, & plaudente cælo per-
sisterat, sed invidente dæmone, &
Dei voluntatem fallaciter emen-
tiente propemodum concidit : hic

specie Angelicâ velut Dei nuntius
hominem aggressus, monet Deum
velle, currum, ut olim Elias, con-
scendat aliò avehendus. Ille pa-
rendi studio pedem levat : quid
agis vir sanctissimè? ad verba non
satis observas, minus circumspectè
te geris, nimis præcipitanter ad
currus conscensionem te accin-
gis. Advertit ille, Deo malum ape-
riente, se temerè procedere, cru-
cisque signum hærens tantisper ef-
format ; ad cuius conspectum præ-
stigiator aufugit : ipse verò hanc
ut temeritatem, & præcipitis ani-
mi consilium castigaret, pedem,
quem levarat, anno integro sus-
pensum tenuit, toto illo tempore
uno tantum pede subsistens.

» Maria ab Incarnatione sanctis-
sima mulier dum adverbio, *rectè*,
minus attendit, & altissimo fini
obliquam proprii commodi in-
tentionem admiscet, tanquam vi-
tiosè factum à Deo reprehendi-
tur, res accidit : opifici pauperi, &
ægro eleemosynæ nomine aliquid
largiebatur, subiit mentem illi
hæc cogitatio : potius illi, quā
alteri gratiam illam faciendam,
quod ad domesticas necessitates
eius opera usui esse posset ubi Deo
cor eius collustrante hoc amoris
proprii commentum animadvertit,
culpam agnovit & lachrymis
ac animi poenitudine maximâ di-
luere conata est : amor scilicet per-
fectus hanc labeculam diu ferre

II.
Maria ab
Incarna-
tione.

R 2 non

10.
In quo
peccavit
unus è S.
Ludgeri
Socijs le-
gendo
horas cum
evagatio-
ne.

Sumantur
à Deo Si-
meon Styli-
tes,

12.
Sisois.

non potuit. Sisois ille solitariorum celeberrimus cum inter orandum alio præsente per incogitantiam susperium emisisset, se ipsum incusavit vehementer, & Monachi nomine indignū professus est, quod alium perturbasset, & interiorem ardorem minus circumspicere suspirio prodidisset.

Ioseph.

Neque in his nimis anxie processisse viros istos sanctissimos arbitremur, quandoquidem huiusmodi naevos, & levissimas culpas severis castigationibus à Deo punitas esse videamus. Iosephus in carcere quasi Deo non satis confisus, dum Pincernæ apud Pharaonem preces & gratiam emendicat, duorum propterea annorum in ergastulo pro rogatione multatur. Moyses vir si ullus unquam apud Deum gratiosissimus, dum Israelitis aquam postulanti- bus, hæret anxius, & de Dei bonitate, ac in Deum rebellem totiesque refractarium clementiâ dubitat, neque pro Deo satis constanter agere eiusque partes tueri videtur, à terræ promissæ ingressu prohibetur, & in eius conspectu mortem oppetit. Sexcenta sunt huiusmodi divinæ animadversionis exempla, quibus omnibus sæculis ostendit Deus omne mortalium bonum in perfecta cum sua voluntate conformatione consistere.

Moyse le-
gistor.

C A P. XXVI.

Perfectissimam conformationem voluntatis humanæ maximè elucere in continuis cum amore proprio conflictibus.

EAdem est animorum ratio, quæ Regnorum: quidam pace altissimâ fruuntur, nec est hostis qui intra vel extra tumultuetur & perturbet; non intra appetitus concupiscibilis, quia ille in suis desiderijs rationis arbitrio se accommodat; non irascibilis, quia nec ille fugit aut abhorret, quod ratio suscipiendum ostendit; sed in omnibus ad instar equi perdomiti fessoris manum ductumque uterque pacificè sequitur: sensus etiam victus & propemodum debellatus aliquid attentare audet, nec novis victorijs & triumphis materiam præbeat. Alij verò, etsi ad eundem amoris gradum proveci, alio modo se habent: continuò in acie versantur, indefessè excubant, intus seditio, foris conjuratio, omnia in tumultu, sensus interiores frænum excutere nituntur; appetitus perturbatò se commovent, imagines omnis generis à demone immixtæ phantasiâ irrum-punt; continuis impressionibus, &